

107011

ADVIES

in het geding tussen:

mevrouw en de heer A, wonende te B, verzoekers,

en

het College van Bestuur van C, gevestigd te D, het bevoegd gezag van F, verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 18 september 2015, aangevuld op 14 oktober 2015, hebben verzoekers aan de Commissie een geschil voorgelegd over het door verweerder op 21 september 2015 vastgestelde ontwikkelingsperspectief (verder: opp) voor de dochter van verzoekers.

Op 7 oktober 2015 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 15 oktober 2015 te Utrecht.

Verzoekers waren ter zitting aanwezig.

Namens verweerder waren ter zitting aanwezig G, secretaris van het bestuur, en H, rector van F.

Namens het Samenwerkingsverband was aanwezig J, directeur.

2. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de ouders van E, geboren 22 juni 1999.

2. Op 14 juli 2015 heeft de Commissie geadviseerd in een eerder geschil tussen deze partijen (advies 106795). In dat advies is onder 'De feiten' onder meer het volgende opgenomen:

- “ E volgt in het schooljaar 2014-2015 het 4e leerjaar van het vwo. Zij is bekend met spina bifida occulta en gastroparese.
- Vanaf mei 2012 geldt voor E een leerlinggebonden budget en het recht op toelating tot het speciaal onderwijs aan langdurig zieke kinderen (cluster 3).
- E is het schooljaar 2010-2011 als brugklasleerlinge vwo gestart op K te L. Vanaf januari 2010 is er in toenemende mate sprake geweest van schoolverzuim als gevolg van ziekte. Dat schooljaar moest E doubleren. Met ingang van 1 augustus 2011 is zij ingeschreven bij F te L.
- E was het voorjaar 2014 herstellende van de ziekte van Pfeiffer. Zij is in november 2014 geopereerd aan haar rug en is sindsdien aan het revalideren.

- Op 27 augustus 2014 vond tussen de school en verzoekers overleg plaats over het ontwikkelingsperspectief (opp).
- Op 2 oktober 2014 heeft de school aan verzoekers het opp toegezonden naar aanleiding waarvan verzoekers op 8 oktober 2014 hun visie hebben ingediend bij school.
- De school heeft daarna het opp voorgelegd aan het Expertise en Consultatie Team (ECT) en verzoekers hierover per e-mail van 13 november 2014 geïnformeerd.
- Op 28 november 2014 heeft de ECT de school geadviseerd om een toelaatbaarheidsverklaring aan te vragen voor speciaal voortgezet onderwijs, cluster 3.
- Op 8 maart 2015 heeft de school schriftelijk het voorstel van verzoekers afgewezen om E met ingang van het nieuwe schooljaar in vwo 5 te plaatsen.”

3. E heeft sinds maart 2015 geen onderwijs op school meer gevolgd.

4. In de eerdere procedure adviseerde de Commissie verweerder onder meer om een ontwikkelingsperspectief voor E op te stellen.

5. Naar aanleiding van dat advies heeft verweerder de directeur van het samenwerkingsverband verzocht om met verzoekers op overeenstemming gericht overleg over het opp te voeren en het opp op te stellen.

6. In overleg met verzoekers heeft de directeur van het samenwerkingsverband een opp, opp 5 geheten, opgesteld. Verzoekers hebben te kennen gegeven in te stemmen met dit opp.

7. Het samenwerkingsverband is tot de conclusie gekomen dat F als meest passende alternatief kan worden aangemerkt. Daarom heeft F ter completering van opp 5 het handelingsdeel van het opp geschreven. Dat heeft geresulteerd in opp 7.

8. Op 7 september 2015 heeft verweerder aan verzoekers verzocht op overeenstemming gericht overleg te voeren over het opp 7. Een afspraak daarover is niet tot stand gekomen. De rector van F heeft op 21 september 2015 het opp 7 ongewijzigd vastgesteld. Tegen dit opp is het bezwaar van verzoekers gericht.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekers

Verzoekers stellen dat het vastgestelde opp niet passend is voor E en ontoereikend om haar een vwo-diploma te laten behalen. Met opp 5 waren zij het eens, maar dat is gewijzigd toen F het handelingsdeel ging schrijven. Het resultaat is dat E en verzoekers zich moeten aanpassen aan de school in plaats van dat de school zodanige aanpassingen in het onderwijsproces voor E aanbrengt dat zij haar vwo-diploma kan halen. De door de school voorgestelde aanpassingen zijn daartoe niet toereikend. In vergelijking met opp 5 bevat opp 7 niet de mogelijkheid van een individueel lesprogramma met eigen rooster en een aangepast programma van toetsing en afsluiting voor E. Opp 7 bevat daarentegen de mededeling dat E staatsexamen kan doen in die

vakken, die ze als gevolg van beperkte schoolgang niet regulier heeft kunnen afsluiten. Voorts bevat opp 7 geen beschrijving van de mogelijke ondersteuning door een consulent van Ondersteuning Zieke Leerlingen (OZL), maar alleen de mededeling dat onderzoek zal worden gedaan naar de mogelijkheid daartoe. Het inhalen van gemiste onderdelen van de lesstof wordt voor een gedeelte neergelegd bij de ouders, zowel wat betreft organisatie als kosten. Al met al is niet duidelijk op basis van welke criteria F als meest passende school voor E is aangemerkt. Dat wringt des te meer nu er een passend aanbod van M ligt, waar E in twee jaar haar vwo-diploma kan behalen. Het bevoegd gezag weigert echter dergelijk extern onderwijs in te kopen.

Standpunt verweerder en samenwerkingsverband

Verweerder stelt dat opp 7 voldoende aanknopingspunten bevat om het onderwijs van E op F te hervatten en tot een goed einde te brengen. Verzoekers en verweerder waren het eens over opp 5. Pas toen bleek dat F als meest passende school voor E moest worden aangemerkt, kon worden begonnen met het schrijven van het handelingsdeel bij het opp. De kaders, zoals die waren geformuleerd in opp 5, moesten op enkele plaatsen worden aangepast aan de mogelijkheden van F. Dat heeft uiteindelijk geresulteerd in opp 7. Verzoekers hebben geweigerd over opp 7 op overeenstemming gericht overleg te voeren, waarna de rector van de school het opp heeft vastgesteld. De uitgangspunten van opp 5 en opp 7 verschillen slechts in geringe mate van elkaar. Beide voldoen aan de aandachtspunten die de Commissie bij de eerdere uitspraak heeft meegegeven. Het is duidelijk welke aanpassingen de school kan aanbrengen en ook bevat het opp 7 de bijdrage van het samenwerkingsverband, bestaande uit het leveren van drie uur docententijd per week voor het realiseren van maatwerk voor E. F is om verschillende redenen de meest passende school voor E. E kent de school en de school kent haar en haar beperkingen. Verder is de school dichtbij huis zodat niet te veel energie aan het reizen wordt besteed. Ook biedt de school het vak Spaans aan dat E wil volgen. Daarvoor is echter wel vereist dat ze de school weer naar vermogen gaat bezoeken.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie ziet zich geplaatst voor de vraag of het opp dat F voor E heeft vastgesteld voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Deze eisen zijn vastgelegd in de artikelen 17b en 26 Wet op het voortgezet onderwijs (WVO). Kort weergegeven dient het opp te bevatten een beschrijving van de individuele begeleiding van de leerling die extra ondersteuning nodig heeft. Voorts bevat het opp een beschrijving van de afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma, het uitstroomprofiel en de factoren die belemmerend of juist bevorderend zijn voor het onderwijs aan deze leerling. Alle betrokkenen zijn het erover eens dat het uitstroomprofiel van E vanwege haar intelligentie wetenschappelijk onderwijs is.

Uitgangspunt van zowel opp 5 als opp 7 is dat E beperkt is in haar mogelijkheid de school langdurig, dit is volledige schooldagen, te bezoeken, terwijl zij ook met enige regelmaat vanwege fysieke beperkingen de school in het geheel niet kan bezoeken. Partijen zijn het daarover eens zodat de Commissie dit ook als uitgangspunt bij haar beoordeling van het voorliggende opp zal hanteren.

In geschil is of het door de school vastgestelde opp 7 een inhoudelijk juiste weergave bevat van de benodigde aanpassingen voor het onderwijs aan E. Verzoekers betwisten dat en wijzen erop dat de geformuleerde aanpassingen van opp 7 aanmerkelijk afwijken van de formulering van de aanpassingen in opp 5, waarover partijen het eens waren. De school stelt daarentegen dat het

slechts om een marginale aanpassing van de uitgangspunten gaat die is aangebracht om de match tussen de onderwijskundige behoeften van E en de onderwijskundige aanpassingen van de school te kunnen maken.

Uit het dossier en het ter zitting verhandelde leidt de Commissie af dat opp 5 een zo volledig mogelijke beschrijving bevat van de onderwijskundige behoeften van E. Daarover hebben verzoekers op overeenstemming gericht overleg (oogo) gevoerd met de opsteller, de directeur van het samenwerkingsverband. Bij het schrijven van het handelingsdeel heeft de school zich genoodzaakt gezien enkele uitgangspunten te herformuleren om zo tot een passend onderwijskundig aanbod voor E te kunnen komen.

De Commissie stelt vast dat in opp 5 de onderwijskundige behoeften van E juist zijn verwoord en dat opp 7 een juiste beschrijving is van de mogelijkheden van F om onderwijskundige aanpassingen aan te brengen. Ook stelt de Commissie op basis van het dossier en het ter zitting verhandelde vast dat het door F geschreven handelingsdeel onvoldoende voorziet in de beschreven behoefte van E. De Commissie komt tot deze conclusie, omdat F zich genoodzaakt heeft gezien enkele uitgangspunten in opp 5 zodanig te herformuleren, dat daar een binnen de mogelijkheden van de school passend onderwijsaanbod bij kon worden gedaan. De Commissie wijst dan met name, maar niet uitputtend, op het 'individueel rooster met een eigen lesprogramma en een aangepast programma van toetsing en afsluiting' (opp 5) dat in opp 7 is gewijzigd in 'de mogelijkheid om ondanks parttime schoolgang en verzuim wegens ziekte een vwo-diploma te halen middels, waar mogelijk, het afleggen van reguliere examens, aangevuld met het afleggen van staatsexamens voor die vakken waarvoor een regulier examen niet haalbaar blijkt'.

Gelet op de uitgesproken bewoordingen van de ondersteuningsbehoefte van E ('met individueel rooster en aangepast programma van toetsing en afsluiting') zijn

- het faciliteren van uren coördinatie door het samenwerkingsverband,
- het instellen van onderzoek naar de mogelijkheden van Onderwijs aan Zieke Leerlingen
- de eventuele inzet van Klassencontact

als aanpassingen onvoldoende om tot het oordeel te komen dat het aanbod van de school passend is voor de onderwijsbehoeften van E.

Uitgaande van de uitgangspunten uit opp 5 is F er niet in geslaagd een aanbod te formuleren dat voorziet in de onderwijsbehoefte van E.

Aangezien verzoekers en de opsteller van opp 5 overeenstemming hebben bereikt over deze in opp 5 beschreven onderwijsbehoefte, gaat de Commissie ervan uit dat opp 5 de reële onderwijsbehoefte van E weergeeft. De Commissie is daarom van oordeel dat de bezwaren van verzoekers tegen opp 7 gegrond zijn.

Vervolgens is de vraag aan de orde of verweerder op grond van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (de WGBH/CZ) door de inzet van doeltreffende en redelijke aanpassingen E passend onderwijs kan bieden. Wat doeltreffende aanpassingen zijn, moet van geval tot geval worden beoordeeld. Wanneer de aanpassingen voor de school onevenredig belastend zijn, hoeft de school deze niet te verrichten. Daarvan is in deze situatie naar het oordeel van de Commissie sprake. Als gevolg van het langdurig verzuim en het ziektebeeld van E is een onderwijsbehoefte geformuleerd die een zodanig individuele aanpak vraagt, dat in redelijkheid niet van de school kan worden gevraagd daarin te voorzien.

De Commissie vraagt zich af of E niet, net als voorheen, moet worden aangemerkt als een langdurig zieke leerling (cluster 3). De Commissie acht het niet onwaarschijnlijk dat het verkennen van de mogelijkheden van onderwijs aan langdurig zieke leerlingen vruchtbaarder zal blijken te zijn

dan het verder zoeken naar een passende vorm van regulier onderwijs. In dit verband acht de Commissie het zinvol E zelf nauw bij deze verkenning te betrekken. Overigens brengt de aanspraak op de zorgplicht van de school voor verzoekers de plicht mee om de school adequaat te informeren over de situatie van E.

Dat het samenwerkingsverband geen middelen ter beschikking wenst te stellen voor het volgen van een vorm van particulier onderwijs, is in overeenstemming met de wettelijke bepalingen ter zake.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond en adviseert de Commissie partijen de mogelijkheid van onderwijs aan langdurig zieke kinderen te verkennen.

Aldus gedaan te Utrecht op 17 november 2015 door mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter, drs. W.D. Hajonides van der Meulen en drs. M.H.W.C. Voeten, leden, in aanwezigheid van mr. M. Smulders, secretaris.

mr. J.P.L.C. Dijkgraaf
voorzitter

mr. M. Smulders
secretaris